

Józef Bednarczyk, Lucyna Leśniak

Karczyn, st. 40, gm. loco, woj.
bydgoskie, AZP 46-41/31

Informator Archeologiczny : badania 30, 165-166

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KANIE, st. II,
gm. Brwinów,
woj. warszawskie,
AZP 59-64/13

- osada hutnicza kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich)

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z budową domu mieszkalnego, przeprowadzone przez mgr Marię Kulisiewicz-Kubiela (Biuro Naukowo-Konserwatorskie, mgr Maria Kulisiewicz-Kubiela, Warszawa). Finansowane przez PSOZ oraz właścicieli posesji: Romana Ługowskiego i Jana Machlaja. Drugi sezon badań.

Wstępne prace archeologiczne rozpoczęto w 1995 r. na działce nr ew. 155/2 w Kaniach – przebadano wówczas 46 m² powierzchni i odkryto 32 piece dymarskie. W 1996 r. kontynuowano prace wykopaliskowe na działce 155/2. Ponadto na działkach nr ew. 162/1 i 162/2 przeprowadzone zostały nadzory archeologiczne podczas robót ziemnych. Ze względu na wyjątkowo niesprzyjające warunki związane z budową i składowaniem materiałów budowlanych, teren został rozpoznany wykopami w postaci rowów o zróżnicowanych wymiarach, rozmieszczonych w części północnej i środkowej działki 155/2. Łącznie w latach 1995-1996 przebadano powierzchnię 258 m².

W wykopach zlokalizowanych w części północnej działki wystąpił materiał zabytkowy w postaci kilku ułamków ceramiki, znacznych ilości brył żużla żelaznego, bryłek polepy i fragmentów rozbitych szybów. Także w tym rejonie obserwujemy największe zagęszczenie obiektów hutniczych. Odsłonięto 75 obiektów archeologicznych, w tym 74 piece dymarskie i jamę o nieokreślonym charakterze. Stwierdzono daleko posuniętą dewastację obiektów produkcyjnych osady, i to zarówno w okresie funkcjonowania piecowiska, jak i współcześnie podczas głębokiej orki. Podczas nadzorów archeologicznych przeprowadzonych na działkach 162/1 i 162/2 nie zarejestrowano żadnych śladów starożytnego osadnictwa.

KANIE, st. III,
gm. Brwinów,
woj. warszawskie,
AZP 59-64/14

- ślad osadnictwa kultury łużyckiej (okres halszacki)
- osada hutnicza kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich; fazy A₃-B)
- ślad osadnictwa wczesnośredniowiecznego (XII/XIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 12 do 13 listopada przez mgr. Marka Czarneckiego (Archeology and Art Warszawa), na zlecenie PSOZ. Finansowane przez inwestora prywatnego. Piąty sezon badań. Badania prowadzono na północnej krawędzi stanowiska (w granicach działki nr ew. 167/6 przy ul. Polnej) na obszarze 0,5 ara.

W wykopie pod fundamenty budynku mieszkalnego zaobserwowano następujące warstwy: 1 – piaszczysty humus (30 cm), 2 – piaszczyste brązowoszare podglebie (miąższość 20-26 cm), 3 – intensywnie ciemnoszara warstwa kulturowa z drobinami polepy i uławkami żużla soplowego (grubość 10-12 cm), 4 – calec piaszczysty z kongrecjami rudy darniowej. Nie odkryto żadnych obiektów starożytnych. Materiały zabytkowe to: 5 fragmentów ceramiki kultury przeworskiej, 8 ułamków żużla soplowego. Znaczna grubość warstwy kulturowej i jej nasycenie wskazują na intensywne użytkowanie tego fragmentu osady w starożytności i, prawdopodobnie, na sąsiedztwo większej ilości obiektów.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Wiadomościach Archeologicznych”.

Badania będą kontynuowane.

KARCZYN, st. 40,
gm. loco,
woj. bydgoskie,
AZP 46-41/31

- ślady osadnictwa kultury łużyckiej (epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- osada kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich, fazy B₂-C)
- ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego

Badania wykopaliskowe w związku z budową gazociągu tranzytowego Rosja-Niemcy, przeprowadzone przez dr. Józefa Bednarczyka i mgr Lucynę Leśniak (Instytut Prahistorii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Finansowane przez EuRoPol Gaz SA. Pierwszy sezon badań.

Wykop, wytyczony wzdłuż trasy gazociągu, przecinał peryferyjną, podtapianą okresowo strefę osady na odcinku długości 320 m i szerokości 13 m. Przebadano powierzchnię 41,6 ara.

Wydzielono 152 obiekty gospodarczo-produkcyjne, w tym: 54 jamy, 87 dołków postępujących, rów, 10 konstrukcji drewnianych. Większość z nich należy do unikatowego w skali

	europejskiej zespołu urządzeń związanych ze wstępną obróbką lnu (moczenie). Koncentrują się one głównie w rejonie płytkiego zagłębienia, które pierwotnie było naturalnym zbiornikiem wodnym. W dnie zbiornika, a także na jego obrzeżu, wykopane zostały obszerne jamy o ściankach wzmocnionych konstrukcjami drewnianymi. Ich dolne partie, posadowione poniżej lustra wody, są doskonale zachowane. Mają one różną formę: kolistych koszy (o średnicy 120–180 cm), wyplatanych z gałęzi na szkielecie z kółków lub żerdzi; czworobocznych skrzyń, szalowanych pionowymi dranicami lub łączonymi na zrzęb; owalnych pojemników z kory. Na dnie zbiornika oraz w wypełniskach obiektów zalegały liczne kamienie i luźne belki, z których część interpretować należy jako obciążenie moczonej tu słomy lnianej. Ponadto w jednym z obiektów wystąpiły torebki nasienne i łodygi lnu. Znaleździło to – jedno z niewielu znanych z tego okresu – stanowi zarazem koronną przesłankę podbudowującą tezę o sugerowanym powyżej przeznaczeniu odkrytych urządzeń (niekoniecznie wszystkich). Badania będą kontynuowane.
Kiszkowo, st. 37 (GAZ 251), gm. <i>loco</i> , woj. poznańskie	patrz: neolit
KLUDNO, st. 3, gm. Wieniawa, woj. radomskie, AZP 75-65/-	• osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu – wczesna epoka żelaza) • osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski) Ratownicze badania wykopaliskowe wyprzedzające budowę zbiornika wodnego „Domańców”, przeprowadzone w dniach od 3 do 10 października przez mgr Joannę Borowską (Instytut Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Stanowisko zostało odkryte w latach 70. podczas badań powierzchniowych. W sezonie 1996 założono wykop (5 x 20 m) w odległości 140 m na północny zachód od ujścia rzeki Jabłonicy do rzeki Szabasówki, która jest dopływem Radomki. Przebadano powierzchnię 100 m² (głębokość nawarstwień 0,4 m). Odkryto 7 obiektów oraz bogatą w zabytki warstwę kulturową, która najwyraźniej widoczna była w południowej części wykopu. W warstwie tej natrafiono na bardzo dużą ilość polepy i ceramiki, którą w większości, wedle wstępnych ocen, datować można na młodszy okres przedrzymski. Poniżej poziomu warstwy kulturowej, w obiektach oraz wokół nich, występowała zarówno ceramika przeworska z młodszego okresu przedrzymskiego, jak również charakterystyczna dla kultury łużyckiej z późnej epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Znaleździło m.in. jedno prawie kompletne naczynie gliniane oraz fragment ceramiki zdobiony odciśnięciem torowanym. Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Radomiu. Badania nie będą kontynuowane.
Kobielice, st. 1, gm. Zakrzewo, woj. wrocławskie	patrz: neolit
Kolonia Ogródek, st. 4a, gm. Grębków, woj. siedleckie	patrz: wczesna epoka żelaza
Kolonia Toporzyszczewo, st. 4, gm. Bądkowo, woj. wrocławskie	patrz: wczesna epoka żelaza
KOLONIA WOLA BRANICKA, st. 2, gm. Zgierz, woj. łódzkie, AZP 62-52/-	• osada kultury przeworskiej (młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich) Ratownicze badania wykopaliskowe, w związku z planowaną melioracją i zalesianiem terenu stanowiska, przeprowadzone przez mgr. Jacka Moszczyńskiego (Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi). Konsultacja naukowa mgr Eleonora Kaszewska. Finansowane przez PSOZ, Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi i Urząd Miasta Łodzi. Szósty sezon badań. Założono 2 wykopy o wymiarach 60 x 10 i 50 x 5 m w części wschodniej osady. Łącznie przebadano powierzchnię około 850 m².